U sklopu projekta **Fine niti lokalnih razvoja** Žmergova ekipa je skupa s partnerima na projektu ZMAG-om, Izvorom i Istarskim eko proizvodom, te predstavnicima dvaju grupa solidarne razmjene (dalje: GSR), kao i socijalne zadruge u nastajanju, od 22. – 27.07. 2012. sudjelovala na **studijskom putovanju upoznavanja s grupama solidarne razmjene iz Toscane**. U sklopu putovanja posjetili smo ekološke proizvođače, ali i grupe solidarne razmjene iz Pise i okolice.

Domaćini, **članovi GSR iz mjesta Calci**, potrudili su se objasniti nam sve načine i mogućnosti koje nudi GSR, kao i upoznati nas s lokalnim proizvođačima s kojima surađuju.

Proizvođač voća s obiteljskog poljoprivrednog imanja, Josef Tscholl **surađuje s preko 40 GSR-ova**, kojima prodaje svoje proizvode. Upoznao nas je s **biodinamičkom proizvodnjom** voća, vina i sokova, džemova i maslinova ulja. Kao dio biodinamčke proizvodnje on na svojem imanju, od 8 hektara, uzgaja i sam priprema čajeve za tretiranje biljaka. Imanje je kompletno navodnjavano sistemom kap po kap, a cijela je investicija, skupa s iskopom bunara, stajala 20.000 eura. Zbog veličine investicije, a da bi se izbjeglo dizanje kredita Grupe solidarne razmjene su skupile polovicu iznosa, koju im poljoprivrednik sada isplaćuje u “košaricama voća”.

Zanimljivost, jer se nalazi na području nacionalnog parka, je predstavljao jedan od **eko proizvođača ovčjeg sira, skute i jogurta, s imanjem od gotovo 150 hektara, staro više stoljeća te se obiteljski nasljeđuje**. Osim odličnih eko mliječnih proizvoda od lokalne vrste (u izumiranju!) crnih toskanskih ovaca, proizvodi i “originalni” eko med s mora! Na pješčanom dinama uz Ligursko more rastu specifične lokalne trave od kojih pčele smještene tokom cijele godine na plaži skupljaju i prave med.

Dvojica naših domaćina koja su nas ugostila, bave se **uzgojem maslina te proizvodnjom maslinovog ulja**. Uz to, dodatno, jedan proizvodi džemove, a drugi **kruh od 5 vrsta žitarica starih sorti**. Kruh je pun, gust i traje tjedan dana, te Maurizio svaki tjedan proizvede 60 kg i na zadovoljstvo svih prodaje članovima lokalnog GSR-a.

Tvrtka Columbini je **jedna od najvećih eko poljoprivrednika voća i povrća** u okrugu. Tjedno sadi 60.000 sadnica, a gotovo sve što proizvede prodaje GSR-ovima. **Svaki tjedan slažu se “košarice” za članove GSR-a koje sadrže 2,5-3,5 kg sirove hrane, a koštaju 5€.** Columbini se bavi i **socijalnom poljoprivredom**.

Uz same proizvođače posjetili smo i **3 grupe solidarne razmjene** te vidjeli način na koji svaka od njih funkcionira. Iako postoje neke manje razlike, skupne značajke su da su to neformalne grupe potrošača koji **izravnom kupovinom pomažu održivi lokalni razvoj**, a

hranu koja se ne može lokalno proizvesti ili nabaviti, nabavlja se direktno preko “fair trade-a”, koju onda vodi jedan od članova tog GSR-a. Na razvijanju “**sustava participativnih garancija**” – koju promoviraju članovi GSR-a, proizvođači, potrošači, razne grupe i organizacije se posjećuju, kontroliraju i na taj način garantiraju da su proizvodi ekološki.

Studijsko putovanje omogućilo je prijenos dobrih praksi, upoznavanje s različitim metodama i načinima funkcioniranja GSR-a, zanimljivim rješenjima u eko poljoprivredi, te razvijanje buduće suradnje s talijanskim kolegama. Povjerenje među članovima GSRova primjer je koji možemo slijediti kako bi omogućili kvalitetnu suradnju s proizvođačima te podršku njihovom radu, na obostrano zadovoljstvo.
Projekt financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva.